

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Valentin Rotari

(art. 264 alin. (3) lit. b), 266 Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-1294/23

Nr. PIGD 1-21048595-01-1ra-08082023

Recurs inadmisibil până depus la 01 septembrie 2023; Prejudiciul moral de 500.000 de lei acordat pentru cauzarea din imprudență a decesului persoanei nu este prea mic; Dezacordul cu aplicarea legală a art. 385 CPP nu se încadrează în temeiurile de recurs.

02 octombrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Diana Balan

Curtea de apel: Angela Revenco, Eduard Rățoi, Ghenadie Liulica,

Gheorghe Scutelnic, Oleg Moraru, Viorel Pușcaș

Curtea Supremă de Justiție: Vladimir Timofti, Anatolie Țurcan,

Nadejda Toma, Elena Cobzac, Ghenadie Plămădeală

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Valentin Rotari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Leonid Chirtoacă, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Valentin Rotari s-a născut în anul 1994 în r-nul Sîngerei. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal (încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere care a provocat decesul unei persoanei) și art. 266 Cod penal (părăsirea locului accidentului).

2. Valentin Rotari a fost apărât de avocații Elena Negru, Viorel Josan și Veaceslav Pascari.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată. Valentin Rotari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnat la trei ani de închisoare. În conformitate cu art. 90¹ Cod penal, instanța a dispus ca doi ani de închisoare să fie executați în penitenciar de tip semiînchis, iar un an și șase luni de închisoare să fie suspendat pe un termen de probațiune de trei ani. Instanța a soluționat aspectele privind acțiunea civilă și cheltuielile de judecată.

4. La 01 septembrie 2021, instanța de apel a admis apelurile declarate, a casat sentința, inclusiv din oficiu, și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Valentin Rotari a fost recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și condamnat la trei ani de închisoare, precum și în baza art. 266 Cod penal, cu condamnare la un an de închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă definitivă de trei ani și șase luni de închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În conformitate art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită inculpatului a fost redusă cu 294 de zile. În rest sentința a fost menținută.

5. Prin decizia din 19 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul, a casat decizia instanței de apel în partea aplicării art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral, și a trimis cauza la rejudecare.

6. La 07 martie 2023, instanța de apel a admis apelul avocatului Nicolae Ciumac, în interesele succesorului părții vătămate, a casat parțial sentința în latura civilă și a pronunțat o hotărâre nouă prin care a încasat în beneficiul succesorului părții vătămate din contul condamnatului prejudiciul moral în mărime de 500.000 de lei. Instanța de apel a constatat încălcarea condițiilor de detenție în privința

inculpatului și a redus termenul de pedeapsă cu 280 de zile. În rest, sentința a fost menținută.

7. La 18 aprilie 2023, avocatul Nicolae Ciumac, în interesele succesorului părții vătămate, a depus recurs în care solicită casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare.

8. Urmărirea penală a fost pornită la 08 decembrie 2020 și s-a finalizat la 31 martie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 02 aprilie – 07 mai 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 30 iunie – 01 septembrie 2021 și 15 iunie 2022 – 07 martie 2023. Curtea Supremă de Justiție a examinat anterior cauza între 29 decembrie 2021 – 19 aprilie 2022. Dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție la 08 august 2023. La 09 iulie 2025, dosarul a fost repartizat repetat judecătorului Leonid Chirtoacă.

ÎN FAPT

9. Valentin Rotari a fost învinuit că, la 08 decembrie 2020, în jurul orei 21:30, nefiind deținător al permisului de conducere, conducând automobilul Opel Zafira, s-a tamponat într-un pilon de tensiune înaltă, după care automobilul s-a inversat. În rezultatul accidentului, pasagera Svetlana Bumbac a decedat. Valentin Rotari a părăsit locul accidentului. Acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) și art.266 Cod penal.

10. La 25 februarie 2021, la faza de urmărire penală, avocatul Nicolae Ciumac, în interesele succesorului părții vătămate Vladimir Donțu, a formulat acțiunea civilă prin care a solicitat încasarea de la Valentin Rotari a prejudiciului material în mărime de 80.000 de lei, prejudiciul moral de 1.000.000 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică de 10.000 de lei (f.d.134 -138, vol. I).

11. La 07 mai 2021, prin [sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei](#), Valentin Rotari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și condamnat la trei ani de închisoare, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 266 Cod penal acesta a fost condamnat la un an de închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, acestuia i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de trei ani și șase luni de închisoare. În baza art. 90¹ Cod penal, executarea pedepsei s-a suspendat parțial, urmând ca doi ani să fie executați în penitenciar de tip semiînchis, iar un an și șase luni a fost suspendat pe o perioadă de probațiune de trei ani. Instanța a admis în principiu acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material, urmând asupra cuantumului acesteia să se expună instanța civilă. De asemenea, ea a dispus ca inculpatul să achite succesorului părții vătămate, Vladimir Donțu, suma de 200.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 10.000 de lei pentru cheltuieli de asistență juridică. Instanța a încasat de la inculpat în beneficiul AO „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”, oficiul raional Sîngerei, prejudiciul material în mărime de 7.645,48 de lei și în beneficiul statului cheltuielile judiciare de 43.562 de lei.

12. La 20 mai 2021, procurorul în Procuratura raionului Sîngerei, Marian Ramașcan, a depus apel. Acesta a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Valentin Rotari să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de patru ani și două luni de închisoare. Apelantul a susținut că instanța a aplicat o pedeapsă prea blândă, ignorând faptul că acesta a provocat un accident rutier soldat cu decesul unei persoane, a părăsit locul faptei fără a acorda ajutor medical sau a solicita intervenția echipei de salvare, nu a recuperat prejudiciul cauzat și nu a contribuit financiar la cheltuielile de înmormântare.

13. La 20 mai 2021, avocatul Nicolae Ciumac, în interesele succesorului părții vătămate, a depus apel și a solicitat casarea parțială a sentinței în partea individualizării pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de patru ani și opt luni de închisoare, cu admiterea integrală a acțiunii civile. Avocatul a susținut că, instanța nu a prezentat argumente privind individualizarea pedepsei conform art. 90¹ Cod penal și nu a indicat premisele judiciare care au justificat sancțiunea aplicată. Comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii – părăsirea locului accidentului, lipsa intervenției pentru salvarea victimei, negarea vinovăției la faza urmăririi penale, absența scuzelor față de familia victimei și neachitarea cheltuielilor suportate – nu justifică cuantumul redus al prejudiciului moral (f.d.63-114, vol. II).

14. La 26 iulie 2021, Valentin Rotari a depus o cerere privind reducerea pedepsei pentru detenția în condiții proaste, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală (f.d.122, vol. II).

15. La 01 septembrie 2021, [Curtea de Apel Bălți](#) a admis apelurile, a casat sentința, inclusiv din oficiu, și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Valentin Rotari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și condamnat la trei ani de închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Instanța l-a recunoscut vinovat și în baza art. 266 Cod penal și l-a condamnat la un an de închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, instanța i-a stabilit pedeapsa definitivă de trei ani și șase luni de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită lui Valentin Rotari a fost redusă cu 294 de zile. În rest, sentința a fost menținută. Instanța a reținut că, aplicând prevederile art. 90¹ Cod penal, instanța de fond nu a luat în vedere că infracțiunea de părăsire a locului accidentului este intenționată și personalitatea inculpatului, cu antecedente penale și comportament recidivist. Circumstanțele invocate, neplata daunelor și gravitatea faptei impun o pedeapsă mai severă, prin excluderea aplicării art. 90¹ Cod penal. De asemenea, instanța de apel a constatat că inculpatul a fost deținut preventiv timp de 147 de zile în condiții care au încălcat art. 3 CEDO. Instanța de apel a respins cerințele succesorului părții vătămate referitor la încasarea prejudiciului moral de 1.000.000 de lei, invocând capacitatea reală de plată

și acordul inculpatului de recuperare a daunelor la suma evaluată de instanța de fond.

16. La 19 noiembrie 2021, avocatul Nicolae Ciumac, în numele succesorului părții vătămate, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. Recurentul a solicitat casarea parțială a deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă, și aplicarea pedepsei să fie în limitele stabilite de cadrul normativ și constatarea încălcării prevederilor art. 2, 6 și 7 CEDO. Recurentul a invocat că, instanța nu și-a motivat decizia, deoarece a respins nejustificat acordarea prejudiciului moral de 1.000.000 de lei, a calculat eronat reducerea pedepsei condamnatului și nu a respectat principiile de echitate și normele legale privind compensarea daunelor și reducerea pedepsei pentru condițiile de detenție.

17. La 19 aprilie 2022, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursul, a casat parțial decizia, în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și în partea încasării prejudiciului moral și a trimis cauza la rejudecare în această parte. În rest, decizia a fost menținută. Instanța de recurs a considerat că soluția instanței de apel referitor la încasarea pagubei morale este motivată insuficient, instanța nu a operat cu identificarea comportamentului condamnatului și atitudinea acestuia după comiterea faptei. Totodată, instanța a reținut că pedeapsa stabilită condamnatului a fost redusă aplicând un calcul de trei zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 3 CEDO, întrucât ziua de arest preventiv trebuie să fie echivalată obligatoriu cu două zile de închisoare.

18. La 07 martie 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a admis apelul avocatului Nicolae Ciumac, a casat parțial sentința, în latura civilă, și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a încasat din contul lui Valentin Rotari în beneficiul succesorului părții vătămate, Vladimir Donțu, prejudiciul moral în sumă de 500.000 de lei. Instanța a admis plângerea condamnatului și a constatat încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, termenul de pedeapsă pentru deținerea în calitate de prevenit a fost redus cu 280 de zile. În rest, sentința a fost menținută. Instanța de apel, având în vedere comportamentul condamnatului care a părăsit locul accidentului fără a solicita ajutor medical, și lipsa remușcării manifestate ulterior, precum și suferințele psihice profunde provocate părinților victimei, a considerat echitabil de a stabili o despăgubire morală de 500.000 de lei. Totodată, instanța a reținut că detenția în perioada 18 decembrie 2020–07 mai 2021 (140 zile) a avut loc în condiții contrare art. 3 CEDO, iar raportul Penitenciarului nr. 11 Bălți a confirmat necorespunderea spațiului de cazare, motiv pentru care a admis parțial cererea condamnatului, reducând pedeapsa cu 280 zile (două zile pentru fiecare zi de arest preventiv). Instanța a respins solicitarea de reducere a pedepsei pentru perioada 11.12.2020–18.12.2020 (șapte zile), deoarece aceasta a fost executată în IP Sângerei, care nu intră sub incidența normelor privind administrația penitenciară. Decizia motivată a fost pronunțată la 11 aprilie 2023.

19. La 18 aprilie 2023, avocatul Nicolae Ciumac, în interesele succesorului părții vătămate, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. Recurentul susține că decizia instanței de apel, în partea ce ține de prejudiciul moral este contrară legii și jurisprudenței CtEDO, suma încasată nefiind echitabilă și proporțională suferințelor cauzate succesorului părții vătămate. Instanța de apel nu s-a expus asupra apelului procurorului și a pronunțat o hotărâre nemotivată, iar la individualizarea pedepsei nu s-a ținut cont de circumstanțele cauzei. De asemenea, nu a fost motivat mecanismul compensatoriu prevăzut de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

20. La 08 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 31 iulie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic, a depus referință în care a pledat pentru declararea recursului ca inadmisibil. Procurorul a invocat că recursul nu invocă erori de drept sau încălcarea unor dispoziții legale fundamentale și ținând cont de caracterul strict al motivelor de recurs, nu există temei pentru a modifica sau anula decizia instanței de apel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

22. Articolul 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la momentul săvârșirii infracțiunii, prevedea următoarele:

„(1) încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății,...

(3) Acțiunea prevăzută la alin. (1), care a provocat:

b) decesul unei persoane;

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.”

23. Articolul 266 Cod penal, la momentul săvârșirii infracțiunii, prevedea următoarele:

„Părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) și (5),

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.”

24. Articolul 2037 Cod civil prevede următoarele:

„Articolul 2037. Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Recursul a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

26. Recurs este depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acestea se referă la motivarea deciziei instanței de apel și individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale.

27. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

28. Completul de judecată remarcă că, potrivit deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție (para. 17), decizia recurată a fost casată parțial referitor la aplicarea dispozițiilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală și privind încasarea prejudiciului moral. Doar aceste aspecte au fost reexaminat în apel și sunt criticate în recurs. Astfel, recursul v-a fi examinat doar sub aceste aspecte.

29. Recurentul nu este de acord cu mărimea despăgubirii acordată de instanța de apel pentru compensarea prejudiciului moral. În opinia acestuia, suma prejudiciului moral de 500.000 de lei este prea mică.

30. Vladimir Donțu inevitabil a suferit un prejudiciu moral ca urmare a decesului fiicei în accidentul cauzat de condamnat. În asemenea situație, întrebarea nu este cu privire la existența prejudiciului moral, ci a întinderii acestuia. Recurentul consideră că despăgubirea trebuia să fie de 1.000.000 de lei.

31. Art. 2037 alin. (3) Cod civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral. [Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#) prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova (a se vedea hotărârile nr. [1ra-1866/2023](#) § 22, [1ra-833/23](#) § 27, [1ra-754/2024](#), §§ 44-45). În hotărârea [Boboc ș.a. c. Moldovei](#), CtEDO a acordat la trei reclamanți suma totală de 50.000 de euro cu titlu de prejudiciu moral pentru omorârea soțului și, respectiv, fiului reclamanților de către colaboratorii statului. În hotărârea [Timuș și Țăruș v. Moldova](#), CtEDO a acordat suma totală de 50.000 de euro la doi reclamanți pentru omorârea fratelui de către reprezentanții statului. În hotărârea [Ghimp ș.a. v. Moldova](#), CtEDO a acordat la patru reclamanți suma totală de 60.000 de euro cu titlu de prejudiciu moral pentru decesul soțului și, respectiv a unei rude apropiate ca urmare a unei pretinse maltratări de către poliție. Acestea sunt cele mai mari despăgubiri morale acordate până acum de CtEDO în cauzele moldovenești pentru încălcarea dreptului la viață prin acțiuni comise cu intenție. Despăgubirile acordate în aceste cauze sunt mai mari decât cele care ar putea fi justificate în cazul infracțiunilor comise din imprudență, cum a fost infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și care este principala cauză a decesului fiicei părții vătămate.

32. Soluția instanței de apel în latura civilă este motivată suficient (vezi para. 18). Cuantumul sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral este proporțional suferințelor suportate de succesorul părții vătămate. Suma acordată cu titlu de prejudiciu moral este în concordanță cu practica Curții Supreme de Justiție în cauze analogice (a se vedea încheierea nr. [1ra-569/2023](#) și decizia în cauza [1ra-754/2024](#)). Prin urmare, recursul în această parte este vădit neîntemeiat.

33. Argumentul invocat în recurs de nemotivare a deciziei în privința aplicării dispozițiilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală cade sub incidența temeiului

de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. Instanța de apel a analizat în mod corespunzător cererea condamnatului cu privire la reducerea pedepsei în cazul încălcării drepturilor privind condițiile de detenție. Instanța a cercetat Raportul Penitenciarului nr. 11 Bălți nr. 2/5938 din 18 august 2021 unde a constatat că Valentin Rotari s-a aflat în stare de arest preventiv în Penitenciarul nr. 11 Bălți timp de 140 de zile, în condiții care contravin prevederilor art. 3 CEDO. Reducerea termenului pedepsei cu 280 de zile nu este contrară legii. Oportunitatea reducerii pedepsei nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

34. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Nicolae Ciurac împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Leonid Chirtoacă